

Práce s mládeží - několik doporučení

Následující řádky se pokouší shrnout několik doporučení o tom, jak utvářet a kam směřovat práci s mládeží. Inspirací pro ně byly jak různé materiály o práci s mládeží, tak různé diskuse věnované otázkám vize a budoucnosti práce s mládeží.

Práce s mládeží má být: plánovitá, inkarnační, vztahová, integrovaná, celostní, pastorační, připravující pro službu, vázaná na Písmo a připravující a mladé lidi k bohoslužbě, učednictví, službě, zvěstování a společenství, podepřená modlitbou. Svým způsobem je možné mluvit o „teologii práce s mládeží“.

1. Plánovitá a plánovaná

Práci s mládeží je potřeba (dobře) plánovat. Plány co a jak a proč dělat přitom vycházejí z promyšlené strategie, založené na jasném vědomí, co je naším posláním a jaká je naše vize pro mladé lidi a jejich budoucnost. Naším přáním je vidět mladé lidi přicházet a přiznávat se k Ježíši Kristu jako svému Pánu a Spasiteli a vydávat mu své životy; jde o změnu života mladých lidí a jejím prostřednictvím i o změnu světa, ve kterém žijí. Práce s mládeží nikdy nebude efektivní, pokud ji budeme dělat nahodile bez výhledu nebo jasné strategie. To neznamená, že musíme do detailů a puntičkářsky naplánovat úplně všechno. Jde spíše o to, abychom všechny aspekty práce pečlivě uvážili na pozadí naší vize a z ní plynoucího cíle (či cílů) a aby všechny součásti naší práce k tomuto cíli směřovaly.

2. Inkarnační

Příkladem a vzorem pro naši službu a práci je Ježíš Kristus. Inkarnací nazýváme jeho příchod na zem, mezi nás lidi. Ježíš i když si zachoval své božství, přijal současně v plnosti naše lidství i s některými jeho omezeními. Stal se součástí světa, do kterého přinášel své evangelium, i když ho přesahoval. Ztotožnil se se světem, přesto že byl nositelem transformace a změny světa. Být inkarnační při práci s mládeží znamená porozumět světu mladých lidí a žít uprostřed něho - s jeho kulturou, představami, zájmy, atd., a přinášet do něho evangelium relevantním, tj. mladým lidem přiměřeným způsobem.

3. Vztahová

Práce s mladými lidmi je strategie, ne (jednotlivý) program. Naším „programem“ je ovlivnit mladé lidi, aby žili podle Kristova vzoru. To je nejlépe možné prostřednictvím vztahů. Programy pro mládež proto musí být utvářeny tak, aby podporovaly a posilovaly vztahy mezi mladými lidmi a jejich vrstevníky a přáteli, vůdci a dalšími důležitými lidmi (dospělými), kteří mohou jejich život pozitivně ovlivnit. Programy a struktury jsou důležité je potud, pokud podporují budování takových vztahů.

4. Integrovaná

Práce s mládeží nesmí být izolovaný svět sám pro sebe. Musí být včleněna do ostatní práce v církvi jako celku - na místní (sborové) i celocírkevní úrovni. „Dospělá“ církev si musí všimnout práce s mládeží a toho, jak ovlivňuje ostatní oblasti církve. Práce s mládeží nikdy nesmí být viděna jako součást církve, která může fungovat zcela nezávisle a stylem, který je cizí ostatním oblastem církve. K integraci práce s mládeží patří také vědomí, že tato práce nikdy nebude finančně soběstačná, což ovšem není důvod považovat ji za méně důležitou službu.

5. Celostní - tělo, duše, duch

Práce s mládeží se musí týkat celého člověka, všech potřeb mladých lidí - fyzických, emocionálních, mentálních, vztahových a duchovních. Sloužíme celému člověku. Z toho plyne potřeba organizovat program např. pro různé věkové nebo duchovně pokročilé skupiny. Pokud by byla práce zaměřena pouze úzce „duchovně“, ztrácí svoji celostnost a důležitý biblický rozměr. Jiné nebezpečí ovšem spočívá v upozadění jasného duchovního profilu práce (např. na základě menšího zájmu o duchovní věci mezi účastníky schůzek mládeže).

6. Pastorační

Mladí lidé potřebují vedení - i když si to často neuvědomují nebo se proti vedení bouří. To je úkol pro osvědčené pastýře v církvi. Práce s mládeží není a nesmí být „pokusná laboratoř“, kde necháváme různé lidi, aby si „otestovali“ své duchovní dary nebo vůdcovské schopnosti, práce s mládeží rovněž není odkládiště pro ty, kdo ve sboru a církvi nemají nic lepšího na práci. Většina dospělých křesťanů se pro víru rozhodla před 16. rokem života - to znamená, že práci s mládeží by měli dělat ti „nejlepší“ a nejzkušenější pracovníci. Mnozí mladí lidé dnes jsou velmi emocionálně narušení, díky obrovskému tlaku školy, krizi v rodinách a tlaku vrstevníků. Práce s mládeží se musí dotýkat jejich životů i v tomto aspektu, přinášet biblickou perspektivu a pokoušet se tyto věci řešit. To není možné bez účasti rodiny. Práce s mládeží se proto často bude týkat celé rodiny (práce s rodinami, poradenství a pastorece).

7. Trénink pro službu

Při práci s mládeží samozřejmě děláme něco pro mladé lidi, ale také (a možná více) je třeba dělat něco s mladými lidmi a připravovat je k tomu, aby sami efektivně sloužili Kristu (Ef 4,11-16). Mladé lidi je potřeba povzbuzovat, aby se zapojili a sloužili svými obdarováními, osobnostmi a zbožností, pomáhat jim objevovat a rozvíjet jejich dary a vytvářet pro ně příležitosti, aby svá obdarování mohli použít. Bohoslužby, učednictví (následování), služba (diakonie), společenství a zvěstování evangelia jsou oblastmi, kde je třeba mladé lidi vést k samostatnosti a službě. Práce s mládeží je služba a trénink. Není to zábavní centrum ani útulek pro hlídání dětí a dorostu. Je to duchovní služba, patří k ní duchovní vedení a vyučování duchovních disciplin, duchovně obdarovanými a duchovně dospělými lidmi. To neznamena, že při tom nebude legrace a zábava, jde ale o trénink pro službu.

8. Vázaná na Písmo

Práce s mládeží musí svou formou odpovídat kultuře mladých lidí dnešního světa, nesmí však nikdy rozměňovat kompromisy evangelium, zpochybňovat je nebo dokonce jít proti zásadám Písma. Práce s mládeží musí z Písma vycházet a k Písmu a jeho autoritě cílit.

9. Podepřená modlitbou

Práce s mládeží není možná bez efektivní modlitební podpory celého sboru (resp. církve). Efektivní modlitba musí být založená na dobré znalosti potřeb a výzev práce s mládeží i potřeb pracovníků s mládeží. Modlitba za mládež a její práci a práci s ní (nejen obecná, ale právě velmi konkrétní) má být pravidelnou (!) součástí bohoslužeb (biblických hodin) i osobních přímluv členů sboru.